

Carme Clusellas
Silvia Garriga

DAGA DE VELA O MÀ ESQUERRA

FITXA TÈCNICA

Peça: Arma blanca, daga de vela

Època: Segles XVII-XVIII

Dimensions: 58,8 cm x 29,6 cm x 5 cm
 (Dimensions màximes)

Material: acer

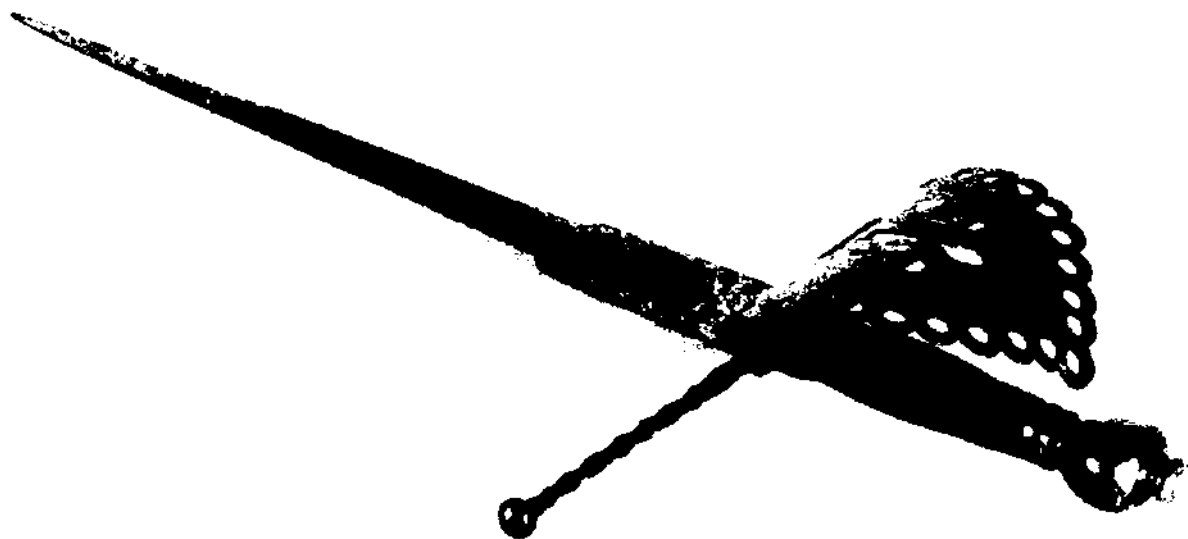
Estat de conservació: recentment restaurada.

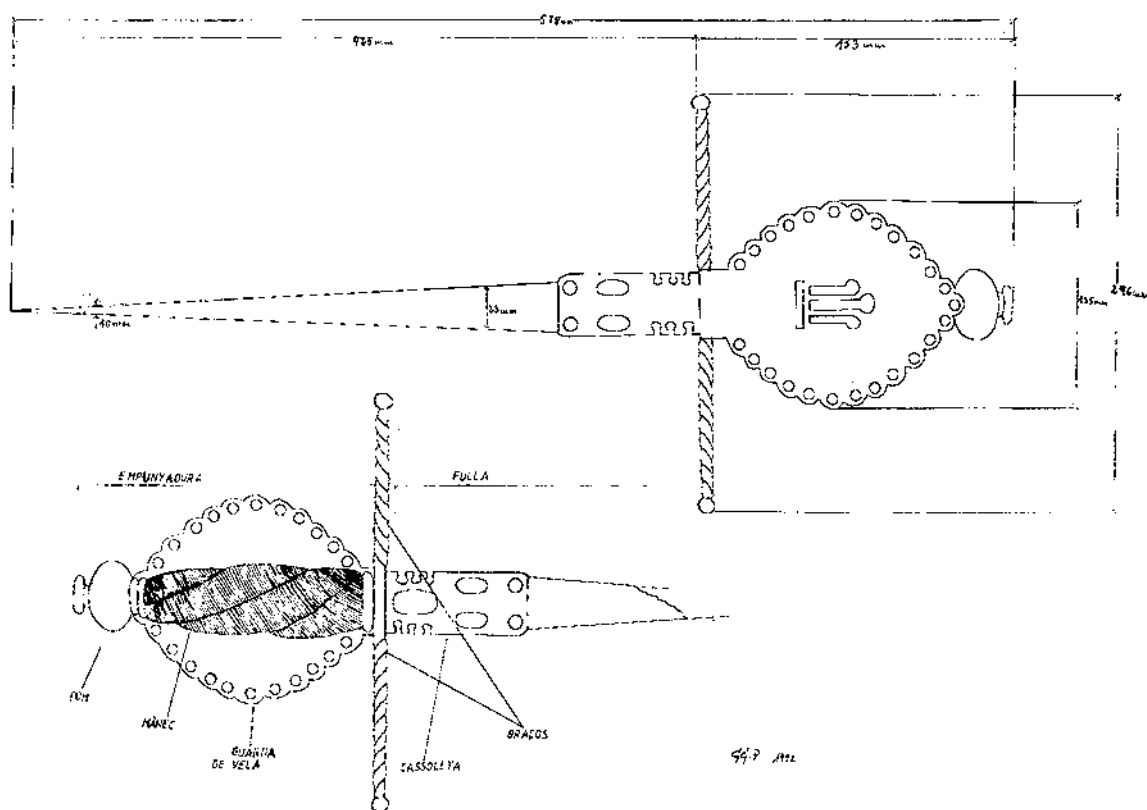
Museu de Granollers: Núm. inv. 2252

DESCRIPCIÓ

Daga de fulla triangular, de doble tall a l'últim terç i punta estreta i aguda. Presenta àmplia cassoleta de forma rectangular amb quatre orificis, dos de circulars i dos més d'ovalats al mig, i triple dentat de ferradura a banda i banda de la cassola. A l'anvers d'aquesta cassoleta i entre els dos orificis superiors mostra un rebaix ovalat on es situava el dit polze. La fulla està separada de la creuera per la barra rígida i ampla de què surten dos braços horitzontals, torçats en espiral i acabats amb dos petits poms esfèrics. També de la barra neix la guarda formada per una làmina metàl·lica de forma oval-triangular i lleugerament alçada, similar a la forma d'una vela, nom pel qual és coneguda aquesta tipologia. Per sota la guarda, es troba el mànec de fusta decorat amb un torçat metàl·lic que l'envolta fins al naixement del pom, de forma ovoide-ogival.

La daga no mostra pràcticament ornamentació, al marge dels forats en la cassoleta, que responen

més a criteris funcionals que a decoratius. La guarda rep tota l'austera decoració, limitada a una sèrie de cercles calats al voltant de la vora ondulant de la vela i formes de ferradura al damunt d'un estret rectangle en el centre.

ÚS

La daga de vela és una tipologia dins un grup més ampli de dagues conegudes amb el nom de mà esquerra, destinades a ser usades amb aquesta mà i com a complement de l'espasa.

La seva funció era bàsicament d'ajuda, principalment per parar el cop de l'espasa contrària o bé ferir amb la punta. Els forats i el dentat de la casoletta responien a noves formes de combat, consistents a no sols parar el cop sinó també a bloquejar l'espasa entre el dentat i, amb un just moviment de braç, a torçar i trencar la punta adversària.

CRONOLOGIA

La tipologia de dagues de mà esquerra apareix en el segle XVI i deixa d'usar-se a mitjan segle XVIII. D'altra banda, el desenvolupament de la guarda, adoptant maneres més protectores i derivant cap a la forma triangular de la vela, és propi

de mitjan segle XVII, quan el guant de cota de malla va deixar d'usar-se i la guarda de cintes o de cistell es va mostrar insuficient per protegir la mà. Per tot això situem aquesta daga del Museu de Granollers, mancada de tota altra referència cronològica, entre el 1650 i el 1725.

PROCEDÈNCIA

És difícil atribuir una arma blanca sense inscripcions ni marques de fabricació a un lloc exacte de procedència. En els diferents centres espasers d'Europa es fabricaven models amb molt poques diferències o utilitzant fulles d'un centre de producció amb guarnicions o empunyadures d'altres. Amb tot, i pel que fa a aquesta daga de vela, la seva forma i les característiques permeten considerar-la espanyola.